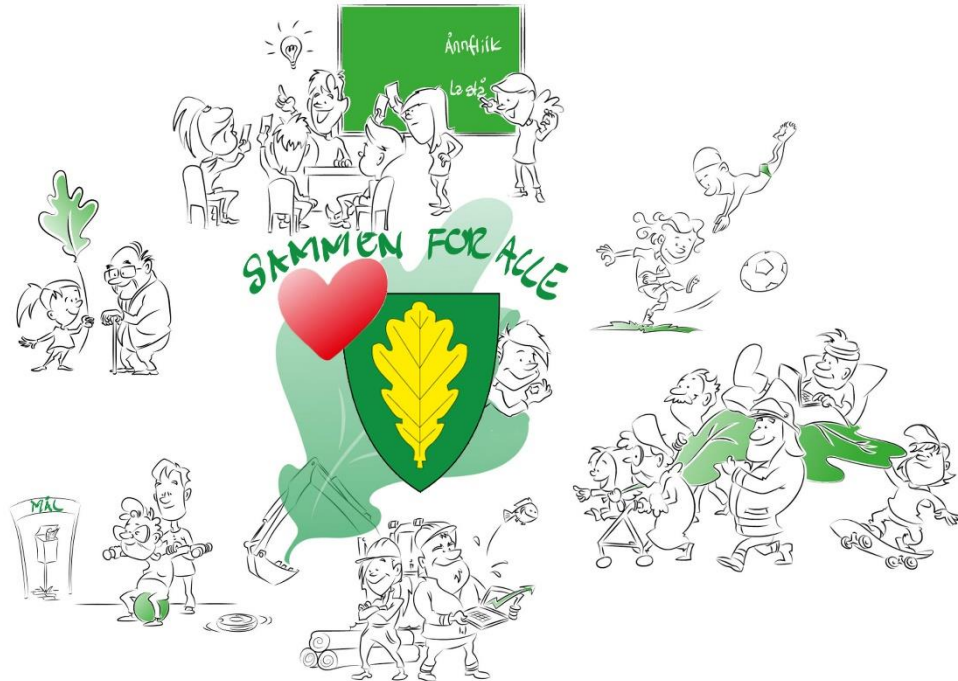

Oppvekstplan

Eigersund kommune 2023-2031

Sammen for alle

1.0 Innledning	3
1.1 Formål	3
1.2 Oppbygging av planen	3
1.3 Planprosess	3
1.4 Oppfølging og evaluering.....	4
2.0 Nasjonale og lokale føringer	4
2.1 FNs barnekonvensjon	4
2.2 FNs konvensjon om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)	4
2.3 Særlover	5
2.4 Stortingsmelding 6 og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis:	5
2.5 Barnevernsreformen - oppvekstreformen	5
2.6 Lokale føringer	5
2.7 Visjon og verdier	5
3.0 Barnesyn og foreldresyn	5
3.1 Barnesynet vårt.....	5
3.2 De 7 psykiske helserettighetene:.....	6
3.3 Foreldresynet vårt	6
4.0 Mål og satsningsområder	6
4.1 Hovedmål	6
4.2 Felles satsningsområder	7
4.2.1 Trygt og godt oppvekstmiljø	7
4.2.2 Samarbeid	7
4.2.3 Medvirkning	8
4.3 Mål og tiltak for de ulike delområdene i planen	8

1.0 Innledning

Barn og unge i Eigersund skal ha en god oppvekst preget av trygghet, glede og mestring. Det er de voksnes ansvar å legge til rette for at det blir slik.

Gode oppvekstvilkår for alle barn og unge vil kreve en helhetlig og tverrsektoriell innsats. Skal vi lykkes, må vi legge til rette for at oppvekst blir et felles prosjekt for det offentlige, familier, naboer, frivillige lag og foreninger og bedrifter. Det er summen av disse aktørenes innsats som avgjør om barna og ungdommene opplever trivsel og tilhørighet til lokalsamfunnet.

Offentlige tilbud og tjenester verken kan eller skal erstatte foreldreansvar, familienettverket, frivillige organisasjoners innsats, stimulans til egenaktivitet eller dugnadsånden i nærmiljøet.

De kommunale aktørene er like fullt av stor betydning for barn, unge og familier. Barnehage, skole, SFO, PPT, helsestasjon, mestringseenheten, barnevernet og andre helsetjenester inngår i det vi omtaler som *oppvekstfeltet*. I tillegg kommer kommunale kultur og fritids-tilbud, frivillige lag og organisasjoner og annet støtteapparat som en viktig del av laget rundt Eigersunds barn og unge. Som kommune ønsker vi å tenke helhetlig, det er derfor naturlig å samle mål og satsinger i en felles oppvekstplan og å se barn og unge i en større kontekst.

1.1 Formål

Oppvekstplanen følger opp kommuneplanen, som er overbyggende for tema-, strategi- og virksomhetsplaner. Oppvekstplanen favner bredt og skal bidra til at barn og unge i Eigersund får en god oppvekst. Den skal gi en tydelig ramme for tilbud og tjenester som berører barn og unges oppvekstvilkår.

- Planen skal:
- Vise felles retning for enheter og tjenester i oppvekstsektoren
- Bidra til utvikling av gode tjenester på alle arenaer der barn og unge ferdes
- Sikre at mål og strategier i Kommuneplanen, andre politiske vedtak og nasjonale føringer blir fulgt opp
- Danne grunnlag for politiske og administrative beslutninger

1.2 Oppbygging av planen

Planen består av en hoveddel, hvor de tre felles satsningsområdene for oppvekstfeltet i Eigersund omtales. Satsningsområdene er:

- Trygt og godt oppvekstmiljø
- Samarbeid
- Medvirkning

Deretter følger satsningsområder, mål og tiltak som er spesifikke for fire ulike arenaer: barnehage, skole, hjelpetjenester og kultur/fritid/fritid.

Planen er tenkt delt i et digitalt format, der man enkelt kan navigere seg fram til ulike deler.

1.3 Planprosess

Planen er utarbeidet av en tverrfaglig arbeidsgruppe der ansatte i barnehage, skole, hjelpetjenester og kultur og fritid har medvirket. Barn og unge har medvirket gjennom ungdomsråd og elevråd, og foreldre har medvirket gjennom Foreldrenes Arbeidsutvalg (FAU) og Kommunalt Foreldreutvalg (KFU).

1.4 Oppfølging og evaluering

Skal vi nå målene våre, er det nødvendig med systematisk evaluering opp mot både målbare og ikke-målbare resultater. Vi har tilgang på en rekke målbare indikatorer, for eksempel data i oppvekstprofil, statistikk basert på rapportering fra ulike tjenester, lokale resultater i Ungdataundersøkelsen, tilsyn og forvaltningsrevisjoner, elevundersøkelsen, eksamensresultater, og resultater fra nasjonale prøver og gjennomføringsprosenten i videregående skole.

Ikke-målbare resultater kan være kvalitativ informasjon fra innbyggere og ansatte. Kommunedirektøren vil legge til rette for at planen implementeres i hele organisasjonen. Hver virksomhet ved ledelse og ansatte skal jobbe mot målene i denne planen. Tjenestene og opplæringen skal tilrettelegges, gjennomføres og evalueres kontinuerlig. Virksomhetsleder er ansvarlig for å følge planen innen sitt område, og kommunalsjefene er ansvarlig for oppfølging av virksomhetslederne. Oppvekstplanen skal revideres året etter ny kommuneplan skal vedtas (2030).

2.0 Nasjonale og lokale føringer

Det ligger en rekke sterke nasjonale føringer for hvordan kommunene bør utvikle oppvekstfeltet.

2.1 FNs barnekonvensjon

FNs barnekonvensjon gjelder som norsk lov og gir alle barn og unge rett til en trygg og god oppvekst, uansett hvem de er og hvor de bor.

Barnekonvensjonens fire hovedområder slår fast at:

- Barn har rett til liv og helse
- Barn har rett til skolegang og utvikling
- Barn har rett til omsorg og beskyttelse
- Barn har rett til deltakelse og innflytelse

Barnekonvensjonen har også fire generelle prinsipper, som handler om ikke-diskriminering, barnets beste, barnets rett til liv og utvikling, og barnets rett til å bli hørt. Disse prinsippene er viktige utgangspunkter for å forstå de andre bestemmelsene i barnekonvensjonen.

Barnets beste vurdering

Ved handlinger og i avgjørelser som gjelder barn, skal det som er det beste for barnet vurderes særskilt og være et grunnleggende hensyn. Det offentlige er forpliktet til å vurdere om en handling gjelder barn eller kan få konsekvenser for barn, og gjøre en vurdering av barn sine rettigheter etter blant annet Grunnloven og barnekonvensjonen. Den som har ansvaret for handlingen, må sørge for dette. En viktig side av utredningen i saker som gjelder barn, er å klargjøre hva barna mener. Barns mening kan bidra til å klargjøre hva som er det beste for barna det gjelder. At barn blir involvert, er en verdi i seg selv, og de vil med dette også få erfaring med deltakelse i samfunnet og økt tillit til samfunnet.

2.2 FNs konvensjon om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

CRPD artikkel 7, pålegger kommunene å ha et særlig blikk på ivaretagelsen av menneskerettighetene for barn med funksjonsvariasjoner, slik disse er nedfelt både i FNs barnekonvensjon og CRPD. Barn med funksjonsvariasjoner skal få oppfylt sine rettigheter etter barnekonvensjonen på lik linje med andre barn. Det er derfor viktig at kommunen sikrer at de generelle tjenestene for barn, som barnehage, skole, barnevern, helsetjenester og fritid, har kunnskap om CRPD i tillegg til barnekonvensjonen.

2.3 Særlover

Stortinget har vedtatt en rekke særlover med tilhørende forskrifter som regulerer de ulike offentlige tilbudene og tjenestene for barn og unge, i tillegg inneholder forvaltningsloven regler som regulerer behandlingsmåten i saksbehandling.

2.4 Stortingsmelding 6 og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis:

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er en oppfølging av Meld. St. 6 Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO.

Målet med ordningen er at alle kommuner, fylkeskommuner, barnehage- og skoleeiere skal ha tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging.

2.5 Barnevernsreformen - oppvekstreformen

Barnevernsreformen trådte i kraft i 2022. Et av målene med reformen er at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Tidlig innsats, med tiltak som er godt tilpasset barnas og familienes behov, er først og fremst en investering i innbyggernes velferd, men må også ses på som en investering som kan spare kommunen for mer inngripende og kostbare tiltak senere.

2.6 Lokale føringer

Kommuneplanen for 2018-2030 er retningsgivende for oppvekstplanen. Oppvekstplanen legger føringer for hva ansatte i Eigersund kommune skal ha fokus på i møte med barn og unge. Planen gjelder for hele oppvekstområdet, det vil si barnehager, skoler, hjelpetjenester og kultur- og fritidstilbudet i kommunen. I tillegg finnes det en rekke tema og sektor-planer, strategier og rutiner for ulike fagområder i Eigersund kommune.

2.7 Visjon og verdier

Eigersund kommunes visjon er «sammen for alle».

Våre verdier er VENNLIG - KOMPETENT - LØSNINGSORIENTERT.

Dette er grunnlaget for oppvekstplanen.

3.0 Barnesyn og foreldresyn

3.1 Barnesynet vårt

Barnesyntet vårt beskriver hvordan vi oppfatter, møter og forholder oss til barn og unge. Vi ønsker at barnesyntet vårt skal bidra til at barn og unge opplever trygghet, mestring og glede.

Ansatte i Eigersund kommune skal ha et positivt syn på barn, og skal forstå og anerkjenne barns rettigheter som slås fast i FNs barnekonvensjon:

- Voksne må tro på barn
- Barn og unge kan mye om sitt eget liv
- Rettighetene til barn og unge kommer først

Det enkelte barnet har rett til å bli møtt med respekt for den man er. Barneperspektivet skal bidra til å rette fokus på hva barn og unge trenger fra voksne.

3.2 De 7 psykiske helserettighetene:

Å bidra til god psykisk helse er en viktig målsetting for alle som møter barn og unge, både hjemme, i barnehage og skole, fritidsaktiviteter og lokalsamfunnet for øvrig. God psykisk helse skapes generelt gjennom samhandling med andre mennesker i det daglige livet. Arne Holte peker på at vi kan bygge god psykisk helse når det vi gjør bidrar til disse syv følelsene:

<https://naku.no/kunnskapsbanken/de-syv-psykiske-helserettighetene>

3.3 Foreldresynet vårt

Vårt utgangspunkt i møte med foreldre og foresatte er:

- Foresatte er som regel de viktigste personene i barnets liv. Deres innsats er avgjørende for barnets utvikling
- Foresatte ønsker det beste for sine barn og ønsker en god dialog
- Foresatte ønsker å medvirke på en positiv måte
- Bekymringer knyttet til egne barn kan påvirke foresattes væremåte. Vi møter foresatte som er opprørt på en trygg og varm måte.
- I samarbeid, har foresatte og ansatte ulike roller og myndighet til å ta ulike typer beslutninger. Vi er likeverdige i samarbeidet, og møter hverandre med respekt

4.0 Mål og satsningsområder

4.1 Hovedmål

Tilbud, tjenester og tiltak til barn og unge skal fremme helse, trivsel og læring.

Eigersund skal være en inkluderende kommune som bidrar til at alle barn og unge:

- får en trygg og god oppvekst
- kan være deltakere i et fellesskap
- opplever likeverdighet, tilhørighet, føler respekt, får god selvfølelse og blir selvstendige

Barn, ungdom og familier som har behov for det skal:

- identifiseres på et tidlig tidspunkt
- få rask og riktig hjelp
- oppleve å være involvert og medvirke i egne prosesser

Eigersund kommune skal gi helhetlig og koordinert hjelp uten oppfølgingsbrudd.

Barnas beste, og respekt for både barndommens egenverdi og hvert enkelt barn, skal ligge til grunn for alle ansatte i møte med kommunens barn og unge. Barn gjør det bra når de kan, og alle skal ha mulighet til en god utvikling, uavhengig av familiebakgrunn, funksjonsnivå, bosted, eller andre sosiokulturelle og økonomiske føringer. En trygg barndom, med passe utfordringer og nødvendig tilrettelegging, krever at kommunen har kompetente yrkesutøvere og bygger strukturer som evner å se og ivareta barn og unge på en varm, forutsigbar, ansvarstakende og profesjonell måte.

4.2 Felles satsningsområder

4.2.1 Trygt og godt oppvekstmiljø

FNs barnekonvensjon, opplæringsloven og barnehageloven gir alle barn rett til et trygt og godt psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og utvikling. Barn som trives har gode forutsetninger for positive relasjoner, læring og utvikling. Trivsel hjemme, i nærmiljøet, i barnehage, skole/SFO og i fritiden fremmer god psykisk helse, og bidrar til robuste barn og unge. Ansatte med god relasjonskompetanse bidrar til at barn utvikler gode sosiale ferdigheter.

Å bli utsatt for krenkelser, mobbing og utenforskap kan føre til fravær fra skolen og dårligere læringsutbytte. Gode familierelasjoner, sosial støtte fra jevnaldrende, et godt skolemiljø og gode relasjoner til skolens personale kan redusere omfanget av negativet konsekvenser av mobbing. Dette understreker viktigheten av å tenke helhetlig, og tverrfaglig samarbeid. Et godt læringsmiljø har positive innvirkninger på blant annet relasjoner mellom barn, og mellom lærer og elev. Positive forventninger til egen mestring, faglig og sosial trivsel, samt motivasjon og arbeidsinnsats er alle faktorer som er avhengig av et godt psykososialt miljø. (Nordahl et. Al, 2017)

4.2.2 Samarbeid

God samhandling og tverrfaglig samarbeid er helt nødvendig for at barn og familier med behov for ekstra støtte og oppfølging skal ha fullt utbytte av innsatsen. Ved å samarbeide vil vi skape et bedre tilbud enn hva det enkelte tjenesteområdet kan klare alene. Ansvar må imidlertid være avklart, slik at vi ikke skyver problemene fra den ene tjenesten til den andre. God ledelse er en forutsetning.

Helsefremmende arbeid, tidlig innsats og forebygging er grunnleggende for en bærekraftig samfunnsutvikling sosialt og økonomisk, og skal være en gjennomgående strategi i Eigersund kommune. Med tidlig innsats menes både at man setter inn tiltak så snart man har registrert et behov, uansett alder, men også at de yngste aldersgruppene prioriteres. Gjennom tidlig innsats kan vi unngå at vanskeligheter blir unødvendig store, eller at det oppstår tilleggsutfordringer som kunne vært unngått.

Universelle tiltak som god voksentetthet, høy kompetanse og trygge omgivelser sikrer reell mulighet for å yte tidlig innsats. Forskning viser at det å møte problemene tidlig og sette inn riktige tiltak når det oppstår utfordringer, bidrar til at barna mestrer mer, og får en bedre utvikling.

Eigersund kommune har tatt i bruk samhandlingsmodellen Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI). BTI handler om å arbeide systematisk for å komme i posisjon til tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge, og til å iverksette støtte og hjelp i samarbeid med barnet selv, foresatte og involverte samarbeidspartnere. Hensikten med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen. Modellen består av en BTI-veileder som angir handlingsforløp og viser vei fra undring og bekymring til oppfølging og tverrfaglig samarbeid. I tillegg inneholder modellen ulike verktøy som skal støtte opp under prosessene i BTI-veilederen. Informasjonsfilm om BTI-veilederen finner du her: <https://vimeo.com/zoaring/review/791169860/6df25a654c>
BTI-modellen for Eigersund finner du her: www.eigersund.bedreinnsats.no

Samskaping

Det er behov for nytenkning og omstilling i de kommunale tjenestene. For å utvikle bedre og smartere løsninger og nye måter å gi tjenester på, må vi snu tankegangen fra å løse problemene for innbyggerne til å skape de beste løsningene sammen. Innbyggergrupper, ressurspersoner, lag og

foreninger, bedrifter og kommunale enheter/ansatte er eksempler på aktører som kan inngå i samskaping. Et forpliktende og likeverdig samarbeid er en viktig forutsetning for å skape gode samskapingsprosesser.

4.2.3 Medvirkning

Medvirkning er en lovfestet rettighet. Medvirkning betyr at man har muligheten til å si sin mening om noe, og at meningen blir lyttet til. Medvirkning er å bli hørt, delta i viktige beslutninger og bli tatt på alvor. Å medvirke betyr at man får innflytelse på prioriteringer og beslutninger som kan ha konsekvenser for en selv. Det er betydningsfullt for enkeltindivider eller grupper å erfare at de er en del av et fellesskap hvor stemmen deres er viktig.

Eigersund kommune er opptatt av å sikre at barn, unge og deres foresatte sin stemme blir hørt. Medvirkning sikres på ulike måter, f.eks.:

- Elevråd / ungdomsråd/Barn og unges kommunestyre - BUK
- FAU – Foreldrenes arbeidsutvalg og KFU – Kommunalt foreldreutvalg
- Samtaler og møter mellom ansatte og barn, ungdommer og foresatte
- Foreldresamtale i barnehagen
- Utviklingssamtale på skolen
- Benytte de digitale verktøyene Stafettlogg og IP

4.3 Mål og tiltak for de ulike delområdene i planen

For å gjenspeile at barn og unge lever sine liv hele døgnet inneholder planen fire ulike delområder: barnehage, skole, fritid og fritid, og hjelpetjenester. I tillegg til de tre satsningsområdene som er felles for hele oppvekstsektoren, er det jobbet med sektorspesifikke satsninger. Vedlegg 1 gir oversikt over satsningsområdene, med mål og tiltak for det enkelte delområdet.

Felles satsningsområder:			
Trygt og godt oppvekstmiljø			
Samarbeid			
Medvirkning			
Barnehage	Skole	Kultur og fritid	Hjelpetjenester
Tilknytning	Motivasjon	Aktivitet og fritid	Familiefokus
Lek	Læring	Livsglede, engasjement og opplevelser	Rett hjelp til rett tid
Læring og utvikling	Ledelse på alle nivå		

